

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Vecsey Ferenc, hegedűművész.

Ez a kis hegedűművész, akit képünkön is bemutattunk, egyike a világ most élő csodaművészeinek. És pedig a legnagyobb. Bámulatos tudás és csodálatos fogékonyság a művészet iránt: ezek tették lehetővé azt, hogy a kis Vecsey Ferenc meghódította nemcsak hazáját, Magyarországot, hanem az egész művelt világot. Megfordult az orosz cár udvarában, volt a német császárnál, egy szóval világgörutjában meghódította úgy az egyszerű polgárok, mint a hatalmas uralkodók szívét.

Legujabb szereplése Angolországban volt, ahol elragadtatással irtak a lapok Vecsey Ferencről. Éppen akkor volt ott hangversenyezni id. Joáchim József, a magyar születésű, Berlinben lakó világhírű hegedűs. Igen meglepte az öreg művészt, hogy hódolói és tisztelői között előlépett kis honfitársa, Vecsey is. A művészgyerek megölelte,

Vecsey Ferenc, hegedűművész.

megcsókolta Joáchimot, ami végtelen boldoggá tette a nagy művészt.

És mi jóleső örömmel vesszük a hírt, hogy két magyar művész külföldön meghódítja az emberek ezreit a zene elbűvölő hatalmával s bár itthon politizálunk, veszekedünk, verekedünk, azok a művészeltek a külföld előtt könnyezve borulnak egymás nyakába.

Joáchim már Berlin polgára, tehát német lett, de mindig büszkén emlegeti magyar származását. Reméljük, hogyha az öreg nem is birtuk megtartani, az ifjabb nemzedéket megtarthatjuk magyarnak, magyar művészeknek.

A kis Vecsey Ferenc arcképét pedig örömmel mutatjuk be olvasóinknak, aki sok és igen sok dicsőséget fog még szerezni a magyar művészetnek, melynek már ezideig is világszerte hódolókat, csodálókat és tisztelőket szerzett.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Méltatlan támadások.

A magyar kisemberek, a gazdasági munkások, a földet művelő szántóvetők, a kiscgazdák az országban egyik legjobb barátját, bajaiban segítőjét, jövőjének biztosítóját, Darányi Ignácot, mikor még földművelésügyi miniszter volt is bizonyos lapokban méltatlan támadások érték. Mióta Darányi Ignác lemondott a földművelésügyi miniszterségről és az Országos Magyar Gazdaszövetség elnökévé választotta, a társadalmi működés vezérpolcára állította, szinte megszapordtak ezek a támadások. Nemcsak a hazát nem ismerő szociáldemokrácia nyomtatványai, hanem az ezekkel egyhuron pendülő egyéb lapok támadják Darányi Ignácot, hogy az a nagyurak érdekeit szolgálta hosszú pályáján s hétesztendő, az országnak annyi erkölcsi hasznot hajtott hétesztendő minisztersége alatt. Hát ez a legvakmerőbb valótlanság, melyet csak azért lehet leírni a fehér papirosra, mert az szégyenletében nem tud elpirulni. Tessék megnézni Darányi Ignác egész életpályáját, miniszterségét, volt-e annak csak egy mozzanata, melyben a hatalom érdekeinek uszályát hordozta volna a kisemberek elnyomására. Nem, ennek ellentmond minden magyar ember becsületes meggyőződése és azok a tiszteletre méltó tények, melyekkel ő eddig is egész életpályájának utját kikövezte. Darányi Ignác az a férfiú, aki mindig, mint a kisemberek, a gyöngébbek védelmezője teljesítette kötelességét a társadalomban és az ország házában egyaránt. Nem-e ezt tette, mikor megteremtette az országos cseléd- és munkáspénztárt, mely menedéket nyújt a szegény embernek, ha baleset éri, kenyeret, ha aggkorában reszkető kezével azt már megkeresni képtelen.

Mint az ország földművelésügyének egykori hivatalos hivatásánál fogva is vezére, a földet művelő munkás, a kiscgazda pártfogója volt. Megalkotta a gazda és munkás közötti viszonyt szabályozó törvényt, úgyhogy a földet szántó, arató szegény ember még akkor sem marad télire kenyér, betevő falat nélkül, hogyha silány a termés — amire sajnos — ebben az esztendőben — nagyon sok kilátásunk van. Hogy a népet hasznosabb, eredményesebb gazdálkodásra

megtanítsa, az ország egyes vidékein mintagazdaságokat állított fel.

A községeknek és egyeseknek ingyen fajállatokat, fajbaromfiakat bocsájított rendelkezésére. Elsőrendű tényező volt abban, hogy egyes vidékeken gazdasági ipari iskolákat állított fel, hol megtanulta a nép azon háziipari cikkek előállítását, elkészítését, melyből az eddig munkátlan-ságban eltöltött télben is keresethez juthat, tisztességgel pénzt szerezhet, tőkét gyűjthet. De fel tudjuk-e sorolni mindazon áldásos ténykedéseket, melyeket a nép javára vagy maga Darányi Ignác kezdeményezett, vagy pedig azokat diadalra, sikerre juttatta. Nem, ehhez lapunknak kis kerete nagyon is szűk volna.

De ne tagadjuk, Darányi Ignác szerzett ellenségeket. A magyar felvidéken a Galiciából kivándorlott uzsorások szipolyozták évtizedek óta a föld népét, a hazafias kisorozokat. Elvették ennek a népnek barmát, az utolsó kecskéjét, párnáját, földjét, házát, csak a koldusbotját hagyták meg, hogy azzal kilökhessék a nagyvilágba. Darányi Ignác, hogy ennek a rettenetes gonoszságnak utját vágja, országos mozgalmat indított a felvidék megmentésére. A szegény embereknek tehenet juttatott s ezek számára ingyen legelőt. Szóval kiszabadította őket a kaftános uzsorások szipolyozó csápjai közül. Ez a nép fellelékzett, de azután az uzsorás ellensége lett Darányinak.

Erdélyben hasonlóként járt el. Itt a székelyekre az oláh pénztintézetek vetették magukat s ha Darányi Ignác közbe nem lép, ma már minden székely-magyar föld szász vagy oláh kézen van, a székelység pedig kimehet Romániába napszámban dolgozni, koldulni, vagy megtagadni hazáját. Darányit itt is ott látjuk a mentés munkájában. Legelőhöz és baromhoz juttatja a székelységet, de egyszersmind ellenségeivé teszi a szászokat és az oláh pakulárokat, akik mindenáron magyar földre áhítoznak, jól tudván ők is, hogy akié a föld, azé az ország.

Darányi Ignác volt az, aki mint földművelésügyi miniszter támogatására kél a szövetkezeti ügynek. Tettel és szóval hirdeti, hogy a szövetkezetben van az erő. Állami támogatást, védel-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitérő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sörgönczim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN.

met biztosít a fogyasztási és az értékesítési szövetkezeteknek. És ezek életre kelnek s bár még a kezdetnek kezdetén vagyunk, áldásos hatásukat máris éreztetik. Ahol szövetkezeti bolt van, nem szívja ott ki a szegény ember zsirját a falusi szatócs-uzsorás. A nép egyesítve: megtanul a maga lábán járni. Természetes, hogy ezért a falusi szatócs-uzsorások is ellenségei Darányinak. Ő azonban nem törődik vele. Mint miniszter megkezdte a parcellázást, a telepítést, hogy a szegény ember is földhöz jusson. A hazafias olvasóköroket könyvekkel látja el, hogy ott a nép felvilágosítást nyerjen a szociáldemokrata izgatók zsebrákolásairól s néprontásra irányuló működéséről, melylyel eddig is már annyi szegény embert kergettek a puskacsöve elé, a halálba. Természetes, hogy ezért meg a nyomorúság adószedői, a szocialista izgatók ellenségei Darányinak.

Van azonban valami felemelő tudat abban, hogy azok ennek az államférfiúnak ellenségei, akik a nép megrontói. Tudja ezt a magyar nép is, azért övezi a népszerűség glóriájába Darányi Ignác alakját s azért zárta lelkébe áldásos cselekedeteinek emlékezetét. Legyenek százezen ellenségei, milliók vannak mellette, akik áldva emlegetik nevét. Ez a szeretet kíséri őt nehéz munkájában, melynek elvégzésére nagynevű s érdemekben elévülhetlen előde Károlyi Sándor gróf után, mint a Gazdaszövetség elnöke van hivatva betölteni. S ezzel a szeretettel szemben elnémul minden rágalom, vagy a rágalmazóra ütődik vissza, mint az a golyó, melyet egy török lőtt Kinizsi Pál sirkövére. Mi pedig örvendjünk, hogy Darányi Ignác immár egészen a miénk. Örvendjünk, mert tudjuk, hogy amit ő dolgozik, az a szegény ember, a kislembert sorsa jobbra fordulásának megteremtése lesz. A rágalmazók pedig csak hadd rágalmazzanak. Hiszen még porukat is elsodorja a földi szél, mikor Darányi alkotásai élnek, virágoznak s emléke élni fog a magyar agyagnak emlékezetén.

Egyről-másról.

— A király Budapesten. — Vasutasok a bíróság előtt. — Az irgalmasság ünnepe. — A belgrádi királygyilkosság évfordulója. —

A király szombaton este ismét hű magyarjai közé Budapestre érkezett. Azóta újból népes a más-különből csendes budai vár. A katonasereg zengő zenével vonul fel az őrségre és szinte jól esik, hogy a katonabanda majd mindig magyar nótát játszik a

királyi palota előtt. A mult hétfőn a honvédszenekar muzsikálta:

Édes anyám, ha begyűsz,
Édes anyám, ha begyűsz
Szögedre,
A kaszárnya ablakán,
A kaszárnya ablakán
Tekints be.
Meglátsz engem komisz baka
Ruhába,
Rövid hajam rövidre, rövidre
Van levágva.

József Ágost főherceg, aki tudvalevőleg szintén a királyi palota lakója, gyermekeivel, kivált a kis kilenczesztendő József Ferenc főherceggel mosolyogva, gyönyörködve hallgatták a szép magyar nótát, melyhez József Ágost pengette a sarkantyuját. A héten a közönséges dolgok elintézésére kiküldött országos bizottságok tagjait hívta meg a király ebédre. Az ebéd után hosszasan beszélt egyik-másik delegátussal s különösen a termésviszonyokról kérdezősködött, azután megjegyezte:

— Bizony, csak rossz terméshireket hallok mindenfelől. Elég szomorú ez mindnyájunkra nézve.

Az országos bizottságok működésével különben meg volt elégedve a fölséges ur, mert azok hozzájárultak az új hadügyi kiadásokhoz, melyek négyszáz millióra rúgnak. Egyszerre alig is lehet kimondani ekkora számot, mert hiszen égnék mered a hajunk szála tőle. A delegációk különben a héten véget érnek. Csendes lesz ismét a budai vár, a király elutazik, hiába sirja utána a Duna partjáról felhangzó hegedű sirása:

Messze jártam, máshol is volt jó dolgom,
De a szívem csak azt mondja jobb it hon.

***

A budapesti kir. büntető törvényszék előtt a hét folyamán a nagy vasuti sztrájk ügyét tárgyalták. Tizenhárman vannak a vádlottak, a vasuti sztrájk-bizottság vezetői. Budapesti állomásfőnöktől kezdve képviselve van köztük a mozdonyvezetők, az altisztek és a szolgák testülete. A budapesti törvényszék azt akarja kideríteni, hogy ki, vagy mi idézte elő az országban az ennyi millió kárt okozott sztrájkot? Ki izgatta a szolgálat abbahagyására a vasutasokat? Ki felelős büntetőjogi szempontból mindezekért? A vádlottak azzal védekeznek, hogy a sztrájk indító oka az volt, hogy a vasutasok jogos kivánságait nem teljesítették s mikor most a fizetésrendezésükre a kormány törvényjavaslatot nyújtott be, az rosszabb helyzetet teremtett volna számukra, mind az eddigi volt. A vádlottak mindnyájan tagadják, hogy izgatottak volna s a tanuk nagy része is mellettük vall. A tárgyalás rendkívül izgatott. A királyi ügyész és a védők közt rendkívül heves összeszólalkozások vannak. A bíróság mikor esorokat írjuk, még nem mondotta ki ítéletét, de abban mindenki bizik, hogy az igazságos is lesz. Az is kell, hogy legyen. De a kormánynak is irgalmasnak kell lenni. A veszedelem már megtörtént, a vasutasok visszatértek szolgálataikba s teljesítik is azt ismét becsületesen. A rend helyreállt s nem kell azt felbolygatni az elke-

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak ubaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

seredés újra való felszításával. Mert mi lenne, ha egy újabb vasuti sztrájk lenne. A rossz terméskilátások mellett kétszeres nagy veszedelem. Azután azok a szegény vasutasok többnyire családos, akkor félrevezetett emberek. Ha őket kenyerüktől megfosztanák, hány szegény család, gyermek volna kitéve az inséges nyomoruságnak. Erre mind gondolnia kell a fegyelmi hatalmat kezében tartó kormánynak, mert nemcsak megtorlással, hanem méltányossággal is kormányozzák a világot. Még az igazságos gondviselés is megbocsájt a megtérő bűnösnek. Aztán azok a szegény vasutasok igazán olyan nagy bűnösök-e?

* * *

A múlt vasárnap Budapesten az irgalmasság eszelekedeteinek ünnepe volt. József főherceg, a mi főhercegünk, megnyitotta tündérkertjét a nagy közönségnek, hogy ott ünnepélyt rendezzenek a szegény tüdőbetegek gyógyintézete üdülési helye javára. Ezen az ünnepen megjelent vagy harmincezer ember s ha csak ezeknek a szigetre való belépődíját számítottuk, már ebből is sok ezer korona folyt be. Hát még mennyi látni való volt! A Népszínház külön előadásokat rendezett. Egyes sátrakban Budapest legszebb asszonyai árultak csemegét, virágot. Az utakon a főváros ünnepelt művésznői sátoros kocsikban vonultak fel. Volt szépségverseny, a Dunán hajóverseny, tornaverseny. Este tündéri kivilágításban uszott az egész sziget. Két katonabanda és több cigánybanda húzta. Ott járt József főherceg is egész családjával s amerre mentek, felhangzott utánuk a lelkes kiáltás:

— Éljen a legmagyarabb fenség!

Szóval ragyogó nap volt. De ragyogóbb lesz majd az a köny, mely felcsillan az ápoló otthonra találó szegény tüdőbetegek szemében. Mert ez a hálának gyöngye lesz!

* * *

Odaát a szomszédos Szerbiában meg akarják ünnepelni június tizenegyedikét. Az összeesküvő tisztok ugyanis ezen a napon gyilkolták meg Sándor szerb királyt és feleségét, Draga Masin királynőt. De nemcsak meggyilkolták, hanem holttesteiket megcsontkítva, kidobták az utca kövezetére. A világot megrázó királygyilkosságnak ezt az évfordulóját akarják most Belgrádban nemzeti ünnepként megünnepelni. Gyönyörű ünnep lesz, mondhatjuk. Amíg azonban a királygyilkosok ünnepelnek, addig a nép nagyrésze a zárda-templomokban a meggyilkolt királyi párért gyászmisét hallgat s az orgonabugás közt a szerb barátok, a kalugyerek imádkozva kérik a Gondviselést:

— Gospodi pomiluj!
— Irgalmazz minékünk!

ORSZÁGGYÜLÉS.

Hétfőn délelőtt a magyar országgyűlés képviselőháza rövid ülést tartott. Mivel még ez évre nincs megszavazva a költségvetés s mivel kevés remény van arra, hogy ebben a hónapban megszavazzák, a kormány felhatalmazást kér, hogy még szeptember elsőig költségvetés nélkül kormányozhasson.

A hétfői ülésen *Perczel* Dezső elnökölt, aki bejelentette, hogy *Bánffy* Dezső bárót Szegeden képviselővé választották. *Bánffy* tudvalevőleg most ellenzéki programmal lett megválasztva. Azért az ellenzékiek gunyolódva kérdezték most *Bánffy* régi kormánypárti híveitől:

— Miért nem éljeneztek? Nos, miért nem éljeneztek?

Azok bizony nem éljeneztek. Azután *Ugron* Gábor szólalt fel mondván, hogy a házszabályok szerint az interpellációkra 30 nap alatt tartozik a kormány válaszolni. Ebben a kormány mulasztást követett el. Felhívja az elnököt, hogy szólítsa fel a kormányt a házszabályok betartására. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Elnök: A választ váró interpellációk jegyzéke minden hónap elsején fel szokott olvastatni. Ez mindig megtörtént. A felolvasott jegyzék tudomásul vétetik.

Lukács László pénzügyminiszter ezután két hónapra költségvetési felhatalmazást kér s erre nézve törvényjavaslatot nyújt be.

Elnök: A javaslat ki fog nyomtatni s a bizottságokhoz utasíttatni.

Ugron Gábor indítványozza, hogy a Ház csütörtökön tartson ülést s azon a kérvényeket tárgyalják.

Tisza István miniszterelnök: A Ház határozatot hozott, hogy addig nem tart ülést, míg a delegáció be nem fejezi a tanácskozásait. Kéri a Házat, ne helyezkedjék szembe határozatával.

Madarász József az interpellációkra is kér választ a kormánytól.

Tisza István miniszterelnök: Mihelyt a Ház rendesen összeül, e tekintetben is intézkedik a kormány.

Elnök erre a vitát bezárta. A legközelebbi ülés csak a hét végén, pénteken vagy szombaton lesz.

Rákóczi szive.

A nagy szabadsághős *II-ik Rákóczi* Ferenc a majtényi gyászos fegyverletétel után nem akart meghódolni a császárnak, inkább lemondott óriási birtokairól és földönfutó bujdosóvá lett. Párisba ment, ahol XIV. Lajos francia király vendégszeretettel fogadta, majd a groisboisi Camaldula-kolostorba vonult, ahol öt évig élt teljes visszavonultságban.

Rézgálicz, sublimált kénpor, dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénpor, raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések és ojtó gumiszalagok beszerzése végett forduljanak a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez
Budapest, V., Alkotmány-utca 31.,

hol a szövetkezet czégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányu permetező is beszerezhető.

Ára rézdugattyu tárcsatokkal ... .. 34 korona.

> B. jegyü öntöttvas dugattyu tárcsatokkal ... .. 28 korona.

Később 1717-ben ment Rodostóba s amidőn végrendeletet csinált, meghagyta, hogy szívét vegyék ki és a camaldulai kolostor temetőjében felesége mellé temessék. Ma is megvan még a kastély, ahol Rákóczi lakott s amelynek a parkjában szívét eltemették. Ez a park volt akkoriban a kolostor temetője, de annak immár csak a helye van meg. Így tehát nem lehet tudni, hol porlik az a nagy szív, amelynek minden izomszála s minden sejtje hazájáért lángolt. Pedig siremlék is volt fölötte, amelynek felirata másolatban most is megvan a kolostor levéltárában. Ezt a feliratot az akkori prior, Macaire készítette latinul s magyar fordításban így szól:

E sírban nyugszik ő fensége II-ik Rákóczi Ferencnek, római szent birodalmi hercegnek, Erdély fejedelmének stb. a szíve, aki az isteni gondviselés csodálatos rendelése folytán az élet változatos pályáját megfutva Rodostóban, a Propontus partján 1735. április 8-án 59 éves korában az Urban elhunyt.

Az a kastély, a hol Rákóczi lakott, most egy Caron nevű öreg, dúsgazdag uré, aki régtől fogva kutatja parkjában Rákóczi szívét, de hiába. A nagy forradalom a Camaldulákat elűzte, kolostorukat lerombolta, a templomnak is csak a falai állanak még. De nem lehetetlen, hogy újabb nyomok bukkannak föl és ezek rávezetnek Rákóczi szívének a nyomára.

Az is érdekes, hogy Rákóczi szívét legelőbb a poroszok keresték 1870-ben. Abban a csapatban, mely a házat megszállta (akkor is Caron tulajdona volt), tudós emberek is akadtak, akik szabad óráikban, mikor nem voltak kirendelve ostrom-szolgá'atra, buzgón ástak Rákóczi szíve után. Mindjárt első nap, mikor a házba szállásolták őket, azt kérdezték Carontól: Nem tudja-e, hol van a Rákóczi szíve?

Most aztán, ha hazahozzuk a hős fejedelem porait, a szívét is fel kellene kutatni, hogy hazai földre kerüljön.

A margitszigeti rózsáünnepély.

Rég volt együtt annyi ember a Margitszigeten, mint az elmúlt vasárnapon a fényesen sikerült rózsáünnepélyen, melyet tudvalevő a József főhercegszanatórium egyesület javára rendeztek. Az amugy is csodaszép Margitsziget mesebeli tündér köntösét vette magára. A Margit hid bejárájától csupa zászló, virág- és lampion-disz. A Dunaparton festői sátrak vonultak végig, köztük az udvari sátor, a többi pedig a jótékony vásár százféle cikke számára építve. Az ünnepélynek rózsá-jellegét talán legméltóbban az a sok ezernyi színes ruhájú hölgy adta meg, akik betöltötték a szigetet. A látványosságokból bőven kijutott a közönségnek.

Félhatkor érkezett meg József főherceg fiával, József Agost főherceggel, akiket a férfi- és hölgyrendezés fogadott az udvari sátorban. A főhercegek megérkezése után megkezdődött a Duna pesti oldalán a regatták felvonulása. Mintegy háromszáz evezős szelte példás rendben a Dunát. Ezalatt a szigeten

levő három katonai zenekar hangversenyezett. Hét órára ember-ember hátán szorongott az óriási szigeten s a vendéglőkben nem lehetett óraszámra helyhez jutni. Este az egész szigetet huszezer lampionnal kivilágították és a felső szigeten sikerült tűzijátékot rendeztek.

Magyar kivándorlás hajói.

Ujabb hírek szerint a Cunard-Line angol hajóstársaság elnöke és vezérigazgatója napokon át tárgyalta a szerződés végleges megszövegezéséről Tisza István gróf miniszterelnökkel. Az eredmény az, hogy a Cunard-Line lemondott az évente 30 ezer kivándorlót biztosító állami kikötött ígéretéről, illetőleg arról a megállapított kötberről, mely minden, a harmincezren alul maradó kivándorló után tudvalevőleg 100 koronát tett ki. A Cunard Line ezzel teljesen felvette a versenyt a nagy nemzetközi hajós-tröszttel szemben és helyes üzleti érzékről adott tanubizonyosságot. A magunk részéről örvendünk azon, hogy a magyar kormány élt ezzel a kedvező alkalommal és csak azt kívánjuk, hogy egyuttal gondoskodjék arról is, hogy a Cunard-Line-nak a magyar kivándorlás szolgálatában álló hajóin csupán magyarországi élelmi és egyéb cikkek kerülhessenek fogyasztásra, hogy ilymódon legalább részben megtérüljön az a réven, ami a kivándorlás emberanyagában a vámon elvész. Mindenesetre óhajtandóbbnak találnók azt, ha a magyar kormány, az osztrák kormány közeli példájára, magyar hajóstársasággal kötött volna szerződést a kivándorlás lebonyolítására, hogy ilyképpen a kivándorlás révén befolyó egyéb jövedelmek is a magyar tengerhajózás fejlesztésére szolgálhatnának.

Orosz-japán háboru.

A kelet-ázsiai háboruról alig van új hír. Legalább olyan, amelynek hitelességéhez szó nem férne. De a csönd már nem tarthat sokáig. Vagy a portarturi ostromról, vagy Kuropatkin és Kuroki szembezállásáról néhány nap múlva érdekes híreket kell kapnunk.

A második hadsereg, amelynek parancsnoka Oku tábornok, nagy föladat előtt áll Port-Arturnál. Vezetője jeles ember, megmutatta a kincsui bravuros

„DERBY“ melasse baromfi abraktakarmány felülmul és pótol minden más takarmányt

tartalmaz: melasset (20% cukorirtalommal), buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet.

Ára 10 korona 50 kilogrammonként.

Előnyei: feltűnő gyors hizás, korai tojó képesség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás, feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.

Figyelmeztetés: óvakodjunk az értéktelen tözeggel kevert és egyéb hangzatos nevek alatt forgalomba hozott takarmányoktól,

A „DERBY“ erőtakarmányok összetételeért és hirdetett emészthető tápegységéért szavatol az

ERŐTAKARMÁNYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegyer. Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117. (Tel fon 51-32.)

Megrendelhető: Budapest — Köztelek (IX., Üllői-ut 25.), a Baromfitenyésztők Országos Egyesületénél.

rohammal. Vezérkari főnökének a neve ismeretlen. A német japán-kolónia, mint Berlinből jelentik, azt hiszi, hogy vezérkari főnöke Nagaoka tábornok. Nagaokát, aki Hirosinában a 9. dandár parancsnoka volt, Tokióba rendelték a nagy vezérkarba, amit első lépésnek lehet tekinteni arra nézve, hogy a második hadsereg vezérkari főnökévé nevezzék ki. 1904-ben Asan mellett nagyon kitüntette magát és 1902 végéig, két évig Németországban volt.

A mikor Németországba való utazása előtt Tokióban a nagy vezérkarban működött, kiválósága miatt általában ez volt a neve: a nagy vezérkar beretvája. Derék vezetőkben tehát nincs hiánya a japán seregeknek.

Hirt adnak négy hajó elpusztulásáról is, ami azt jelenti, hogy ismét ütközet volt a tengeren, de hogy hol, azt még nem tudjuk. A szárazföldről is mindennap várnak ütközetről szóló híreket.

A japánok azt állítják, hogy az oroszok két ágyunaszádot elvesztettek, sőt Tokióban az a hír van elterjedve, hogy Port-Arthur előtt egy orosz csatahajó is elmerült. Hivatalosan azt táviratozzák Tokióból, hogy a *Sikisima* csatahajó állítólagos elsüllyedésétől elterjesztett híresztelések teljesen alaptalanok.

Fölfedezés.

— Megszólítottam és nem néz vissza... De nini! ez a mama ruhája és nem a mama bujt bele, hanem a — szobalányunk.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szövetkezeteink és a magyar kereskedelem.

Lapunk mult számában a kereskedők pünkösdi hadüzenetéről szólva, megkockáztattuk azt az állítást, hogy a magyar kereskedelem nincs feladata magaslatán s bizonyára jobb tenné, ha a szövetkezetek ellen való áskálódással felhagyna s iparkodnék behozni a mult mulasztásait, mert — és ezt jól jegyezzük meg magunknak — rövid idő múlva a szövetkezetek teremtik meg az igazi magyar kereskedelmet — s azok hozzák helyre azt, amit a kereskedő urak mulasztottak.

Lássuk így van-e ez?

Tudja mindenki, hogy földmivelő ország vagyunk. Mezőgazdasági és állati termékekben többé-kevésbé mindig bővelkedünk a tulmostoha esztendőket leszámítva. Nem szólva arról, hogy acélos buzánk terem, a hegyoldalokon, sőt a rónákon is a felújított szőlők ontják a szinarany bort, Keekemet, Nagybányát nem is számítva alig van vidéke az országnak, amely almát, körtét, barackot ne termelne fölös mennyiségben, Makó hagymája, Nagy-Kőrös és a Délvidék uborkája és zöldsége szintén számottevő; az ország szarvasmarha-állománya tejet, vaját, szolgáltat fölös mennyiségben; baromfityezésünk fellendülésének eredménye rengeteg mennyiségű tojás.

Óriási az a tőke, ami Magyarország mezőgazdaságában rejlik. A józan ész is úgy hozná magával, hogy ezt a tőkét busásan kamatoztassuk.

Ez a kamatoztatás abból áll, — hogy a termés fölöslegét illő áron a fogyasztóhoz juttassuk, ha az ország határain belül nem lehet, vigyük oda, ahol megadják az árát, idegen országokba, ahol az illető fogyasztási cikk nem terem.

Ez volna a kereskedők dolga.

Vajjon a magyar kereskedelem megfelelően végezte-e eddig ezt a dolgát.

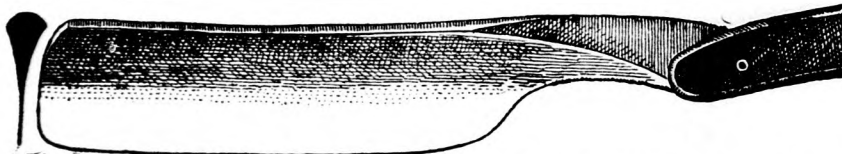
Nem.

A magyar bor hírnevét — a borkereskedők tették tönkre s ma már csak óriási erőfeszítéssel sikerül azt helyreállítani.

Gyümölcsöt magyar kereskedő alig vitt eddig külföldre. Eltúrte inkább, hogy idegen országok kalmárai jöjjenek érte be s azok tegyék a hasznot zsebre.

Hallott-e valaki exportáló hagymakereskedőről, vagy uborkakereskedőről. Így vagyunk a tejtermékekkel, a tojással és baromfival is.

Lám amint a szövetkezeti eszme terjedni kezdett, azonnal fellendült a magyar termékek külföldre való kivitele. A pinczeszövetkezetek a bort, a tej-

delést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési cím: WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.

Ujdonság borotvákban!

Mel. ek nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és egy minden kockázattal ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni.

szövetkezetek központjai a vajat, a gyümölcsértékesítő szövetkezetek az almát, szőlőt, körtét, a vásárcsarnok szövetkezet a tojást viszi már most is millió líó és millió korona értékben idegen országokba. A makói hagymát, az uborkát szövetkezet viszi ki, még a hitvány cirokseprő külföldön való értékesítésére is mer vállalkozni a szövetkezet.

A kereskedelemnek hivatása volna gazdagítani, anyagiakban erőssé tenni az országot. Mert minden fillér, amit külföldről hoznak be, a nemzeti vagyont gyarapítja, — de viszont minden fillér, ami innen kimegy, — magát az országot szegényíti.

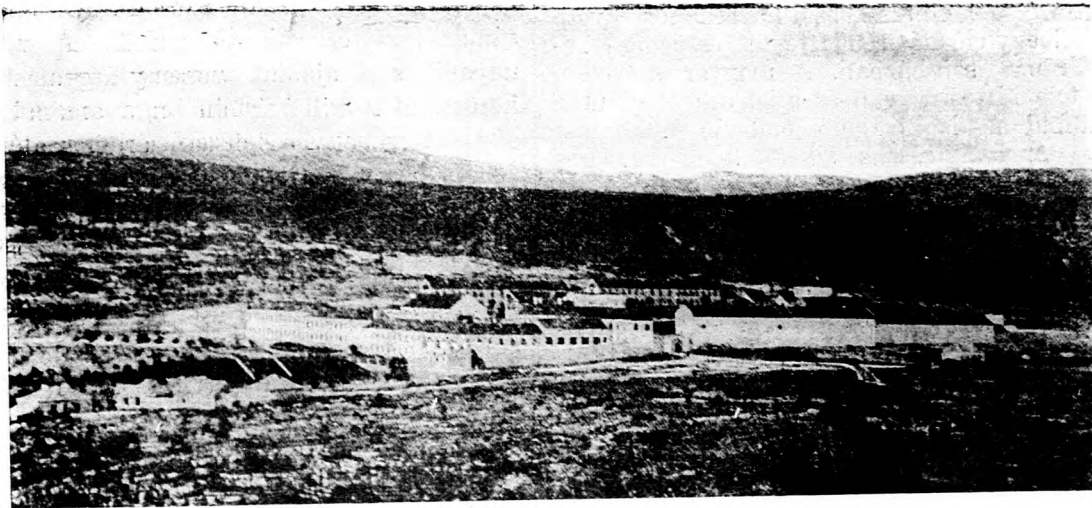
No, ez utóbbihoz, igazán nagy mértékben hozzájárultak a magyar kereskedők.

Szégyen pirja éghet arcunkon, valahányszor a főváros utcáin végigjárunk. Nincs üzlet, a melyiknek kirakatában ott ne éktelenkednének, ezek a felírások:

központjai tudják, mivel tartozik a kereskedelem a magyar iparnak — s mi teszi gazdaggá és erőssé a nemzetet.

Sok — igen sok dolgot lehetne ilyent felhozni, a mi világosan bizonyítja, hogy a mi kereskedelmünk éppenséggel nem állt hivatása magaslatán, nem volt nemzeti. A nemzeti jellege legföljebb abban állt, hogy nagyon is hamar felismerte a magyar faj legfőbb jellemvonását: a könnyüvérséget és sietett is kiaknázni. A középosztály és a falu népének pusztulásában egyik főtenyezővé vált. Bizony-bizony az áruuzsora és egyéb uzsora nem odadobott frázis, hanem való igazság.

Igen természetes tehát, hogy ma, amikor a nemzet talpraállításáról van szó, tenni kellett valamit a kereskedelem bünei ellen is. Erre igen alkalmasnak bizonyultak a szövetkezetek.

Ahol a magyar fiúk szenvedtek. (Uj-Bilek.)

„valódi angol,” „eredeti párisi,” „prágai,” „bécsi,” „amerikai” stb. S valljuk be őszintén ezek a felírások nem esznek — mert biz az a portéka, ha nem is Londonból vagy Párisból, legtöbbszörre külföldről kerül. Csalás legföljebb akkor esik a felírásokkal, ha a nemzeti érzés felbuzdulásának egy-egy sajnos rövid időszakában — odabiggyeszti egyik-másik dologra: „honi ipar”. Biztosak lehetünk, hogy 100 eset közül 90 ben az illető készítmény nem honi.

De mit beszélünk a fővárosról, a legapróbb falusi szatóesboltban sines másként.

Unosuntalan azt halljuk, hogy mindez csak azért van így, mert a magyar ipar fejletlen s nem bír a fogyasztás igényeinek megfelelni. Kevés az igazság ezekben a szavakban. Bizonyítják ezt leginkább a fogyasztási szövetkezetek. Ezeknél a vevő csakis elkerülhetetlen esetekben kap külföldi portékát — mert a fogyasztó szövetkezetek vezetői s azok

Sok jel arra mutat, hogy a szövetkezetek nemcsak a féktelenkedéseknek tudnak majd gátat vetni, hanem idővel jövateszik azokat a hibákat is, amit eddig a kereskedelem rakásra halmozott, kiengeszteltek a mult büneit; másszóval megteremtik az igazi magyar kereskedelmet.

Ugy volna helyes, hogy a magyar kereskedők sietnének munkatársul szegődni. Nem. Ők ehelyett berzenkednek. Am tegyék. A magyar nemzet eleget vesztett eddig is, már többet vesztenie nem szabad. Vesztes csak az lehet, aki utjába áll ennek a munkának.

A Nemzetközi Szövetkezeti Kongresszus helyi bizottsága Károlyi Sándor gróf elnöklete alatt tartott ülésében megállapította azon kirándulásokat, melyek a kongresszussal kapcsolatban fognak tétetni Orvendetes tudomásul vette, hogy előkelő angol nők és

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt % mellett. Fejvilágosítást és osomagolást utasítást ingyen nyújt tag.k és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

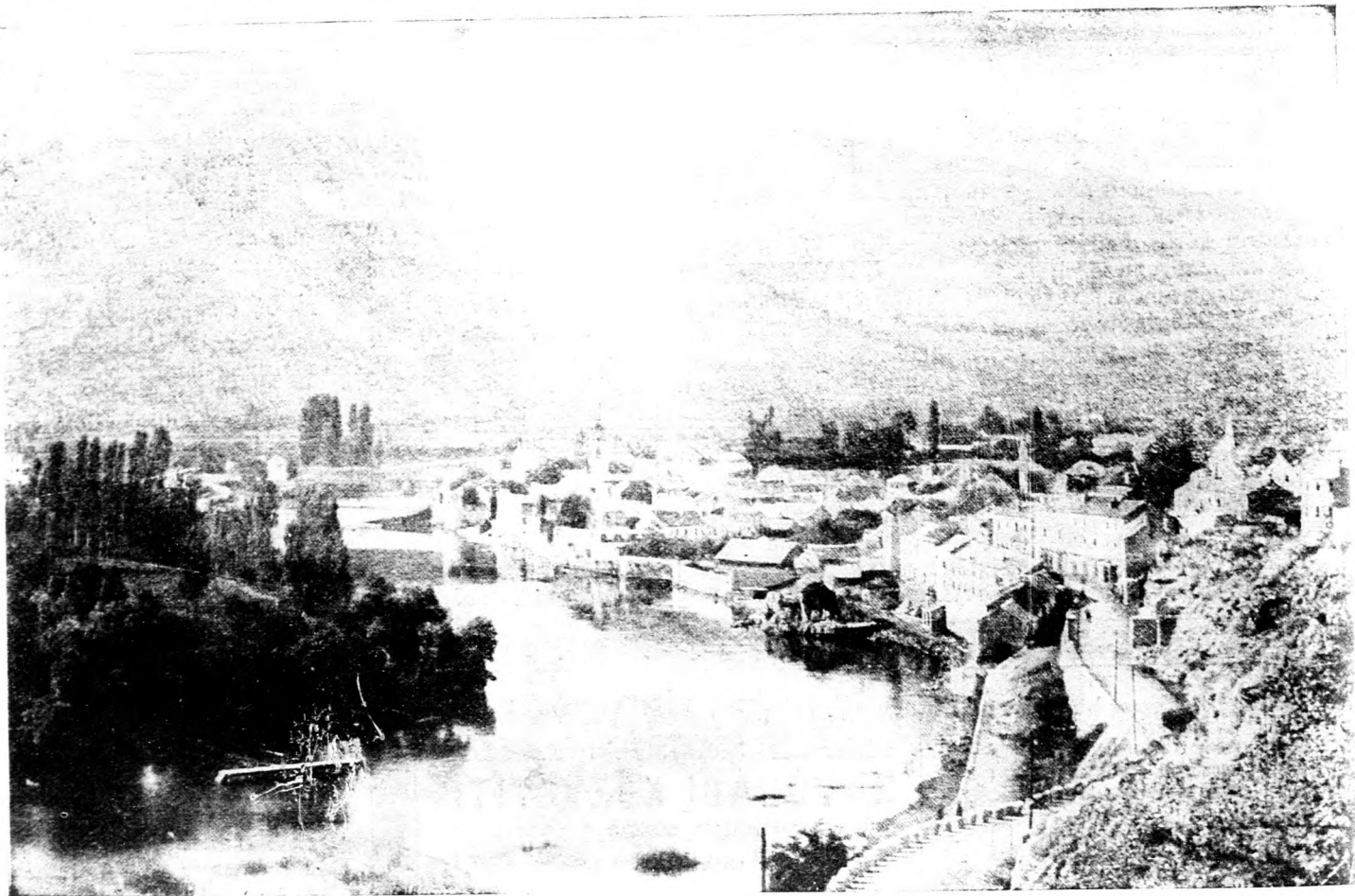
Értékesítésre elf.gad: ▼
Husneműket, füstölt
húst, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vajat, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

férfiakból álló nagyobb társaság Shrubsole lelkes magyarbarát vezetése mellett a nyáron szintén nagyobb tanulmányutat szándékozik tenni a magyar Alföldön Debrecenben, továbbá a felvidéken Máramarosszigetre és a Kárpátok között. A szerb szövetkezetek meghívták a kongresszus tagjait Belgrádba, illetőleg Vrányába tartandó évi kongresszusukra, amelylyel kapcsolatban be fogják mutatni mindazt, amit Szerbia a szövetkezeti téren elért. Elnök bejelentette, hogy *József főherceg* a kongresszus védnökségét igen meleg hangú levélben fogadta el. Intézkedések történtek a felmerülő költségek fedezése tekintetében. A kongresszussal kapcsolatos kiállítás az Iparművészeti Muzeumban tartják, melyet a közoktatási miniszter e célra már át is engedett. A vasutakon engedélyezett előnyök, továbbá a vámkezelés tekintetében követendő eljárás tudomásulvétele után elhatározott, hogy a szövetkezeti ügy fejlődéséről és mai állásáról a kongresszussal kapcsolatosan vetített képekkel egy előadás rendeztessék és pedig lehetőleg az „Uránia” színházban. A magyar szövetkezők részvétele biztosítva van és a jelentkezések után itélve a külföld is legkiválóbb emberei által lesz képviselve. A kongresszus sikere tehát kétségbe nem vonható.

Allami intézetek a szövetkezetekben. A kereskedelmi miniszter a kultuszminiszterrel egyetértőleg határozatban kimondja, hogy állami intézet szövetkezetnek tagja nem lehet. A váci siketnémák országos intézete tavaly belépett a váci ipari és gazdasági hitel-szövetkezet tagjai sorába és szükségleteit a szövetkezet útján fedezte. Az iparosok s kereskedők érdekében ez ellen felszóllalt a budapesti kereskedelmi

kamara és pedig sikeresen. A kereskedelmi miniszter a napokban értesítette a kamarát az elintézésről, hogy a kultuszminiszterrel egyetemben elhatározták, hogy állami intézet tagja szövetkezetnek nem lehet, s Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter utasította a váci siketnéma-intézetet, hogy a szövetkezetből lépjen ki és szükségleteit ezentul nyilvános árlejtés útján szerezzze be. Fűrésának találjuk ezt a miniszteri döntést. Csak néhány nappal ezelőtt a földmivelésügyi miniszter rendeletben hívta fel az állami földmives-iskolákat, hogy a környékbeli tej-szövetkezetbe tagul lépjenek be — most pedig a kereskedelemügyi miniszter és a kultuszminiszter ellenkező álláspontot foglal el. Annyi bizonyos, hogy valamelyik a három miniszter közül haragszik a szövetkezetekre. Könnyű kitalálni, hogy melyik. Aki haragszik, annak pedig nincs igaza.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete újabb térfoglalásának híre érkezik Szegedről. A város tanácsa ugyanis zárt ajánlati versenytárgyalást tűzött ki a körülbelül 2 millió értékű ingatlanainak tüzkárbiztosítása ügyében és kétszeri árlejtés után a tanács 23 szavazattal 16 ellenében, tehát 7 szavazattöbbséggel elhatározta, hogy a kartellben lévő társaságok megbizottjaként szereplő »Adria« biztosító társaság ajánlatával szemben a »Gazdák Biztosító Szövetkezet«-nek ajánlatát fogadja el, amely már alapjában véve 165 koronával évenként olcsóbb díjjal biztosít és ezenkívül alapszabálya értelmében még díjvisszatérítést is adhat.

Ahol a magyar fiúk szenvedtek. (Trebinje.)

! Rákóczi bucsuja a hazától.

• MI UJSÁG? •

A király. Ő felsége ismét visszatért a székesfővárosba, de ez alkalommal mellőztette a fogadtatást. Az eddigi tervtől eltérőleg nem 15-ig, hanem csak tizedikéig marad körünkben jószágos királyunk.

Frigyes főherceg és családja a Magas-Tátrában. Pozsonyból jelentik, hogy Frigyes főherceg és felesége, Izabella főhercegnő, valamint gyermekeik az idén a nyarat ismét a Tátrában fogják tölteni. A főhercegi család e hó végén utazik a Tátrába és augusztus végéig marad ott. Az alsó tátrafüredi Feeske-szállodát bérelték ki, amelyet most a hercegi család kívánsága szerint rendeznek be.

Deák Ferenc emléke. A haza bölese tudvalevőleg hosszú időn át volt az »Angol királynő« szálló lakója. Két egyszerű szobája volt itt a nagyembernek és ez a belvárosi szálló volt ez időben, mintegy másfél évtizeden keresztül politikai életünk központja. A kegyelet nem hagyta megjelöletlenül ezt a helyet. Az »Angol királynő« előcsarnokában fekete márvány emléktáblát illesztettek a falba, amely hivatva van hirdetni a hely kiváló nevezetességét. Az emléktábla leleplezése mult héten volt, kedden.

Magyar mérnök tragédiája Amerikában. Szomorú véget ért Amerikában a magyar származású Wirth Sándor mérnök, aki feleségével és kis gyermekével három év előtt Svabnak, az acélkirálynak meghívására vándorolt ki. A fiatal mérnök rövid idő alatt előkelő állásra emelkedett. Április elején azonban szemgyuladást kapott s ez lett a végzete. Baja annyira rosszra fordult, hogy operáció vált szükségessé. Az operáció nem sikerült és Wirth mind a két szemére megvakult. Így teljesen keresetkép-telenné vált s ezért elhatározta, hogy családját és magát megöli. Szándékát meg is írta Budapesten lakó nővére-nek, Szinelly Kálmánnak. Levelében elmondja, hogy ezután már csak könyöradományokból élhetne s ezért inkább elpusztítja családját és maga-magát. Igéretét be is váltotta. Még a levél megírásának napján agyonlőtte feleségét, négyéves kis fiát és végül önmagát.

A szerb királygyilkosság évfordulója. E hó 11-én egy éve, hogy Sándor szerb királyt s nejét Belgrádban felkoncolták. Azóta már a józanabbak kissé megundorodtak az ocsmány tettől és mélabu száll sok jó szerbnek a kedélyére, ha eszébe jut a véres éjszaka. Mindtöbben tesznek nyíltan s titokban korszorut az elhagyott két sirra. Ez a szerb kormányt arra az okos elhatározásra indította, hogy esetleges büntetések elkerülése céljából megengedte a sir fölött ünnepélyes gyászistentisztelet tartását. Mindennemű felvonulást azonban betiltott s esetleges tüntetések ellen óvintézkedéseket tettek.

Az orosz külügyminisztert megverték. Mult héten az a hír járta be a lapokat, hogy *Lamsdorff* gróf orosz külügyminiszter ellen merényletet követtek el. Most aztán kiderül, hogy a külügyminiszter ellen nem követtek el merényletet, csak megtámadták és megverték. A támadó *Dolgorucki* herceg, az orosz főurak egyik ismert alakja, aki a háboruban követett politikája miatt támadta meg a külügyminisztert, egyébként is régi ellenségét. *Lamsdorff* gróf segédjével, Okulinski herceggel a külügyminisztérium környékén sétált, midőn egyszerre *Dolgorucki* Alexis herceg hozzálépett és botjával több ütést mért rá. Ezek után aligha maradhat meg állásában.

Vonatösszeütközés. Csetatye Boli állomáson a váltóbejárat előtt az anyagvonat összeütközött a tehervonattal. Tíz kocsi összetört és a mozdonyok is erősen megsérültek. Emberéletben nem esett kár. Az összeütközés oka, hogy a tehervonat a tilos védjelző dacára, behaladt az állomásra.

Nagy postarablás. A párkány-nánai vasuti állomáson e hónap 3-án éjszaka három postaszágot elloptak. A lopással Szabó István 36 éves postaszolgát gyanúsítják, aki vonatkísérés közben kocsiját a város közelében elhagyta és megszökött. Két pénzeszsákban ajánlott levél volt a harmadikban pedig nagyobb összegű pénzküldemény. Azt, hogy mennyi volt a pénz, eddig pontosan megállapítani nem tudták. A tolvaj postaszolga szőke, vöröses bajszú, sovány középtermetű ember.

Véres forradalmi zavargás. Lembergől írják, hogy Rigában a mult héten nagy forradalmi zavargás volt. A zendülők és a rendőrség közt valóságos harc támadt. Három rendőr meghalt, öt súlyosan megsebesült, a tüntetők közül öten estek el és tizen-nyolcan súlyosan sebesültek meg.

A szerb bandák. Zimonyból írják, hogy a Zsircben szétvert szerb bandát Rafailovics tartalékos kapitány toborozta Vranjában az Atanackovics-bizottság támogatásával. A szerb sajtó súlyos megtorlást követel, ami nagyon kellemetlen a kormányk, de azért mégis szigorú vizsgálatot rendelt el. Fehdi basa Pomjankovski őrnagygyal együtt tudomást szerzett a banda felfegyverzéséről s jelentést tett arról az üszkübi hatóságoknak. A bandát az Üszkübben állomásozó Richter őrnagy egy csapata semmisítette meg.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a NICHOLSON gépgyár gazdasági
géposztályának —
vezérügnöksége.

GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEK

elsőrangu magyar gyártmány.
Gőzmozgonyok, minden nagyságban, nagyobitott
tüszekrénynyel.
Üti-mozgonyok, legujabb szerkezetben, kiváló
nagy erőkifejtési képességgel.
Cséplőgépek, legujabb szerkezetben hosszabb-
stott szalmarázókkal és szabadal-
mazott utánrázóval.

Gazdasági gépgyártás csakis
ELSŐRANGU kivitelben.

Vetőgépek hegyes és sík talajhoz.

„Nemzeti“ tolórendszerű vetőgép 13, 15, 17, 19,
21, és 23 sorral,

UJ! Magyar gyártmányban UJ!

GLÓRIA párossoru vetőgép 12, 14, 16, 18, 20, 22,
24 soros 3¹/₂ - 4 - 4¹/₂“ sortávolságban.

♦ Gőzcséplőkészletekre csereüzletek köttetnek. ♦

Rövidített levélczim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

GAZDASÁGI DOLGOK

Rossz termés.

A termés állásáról az ország minden részéből rossz, de nagyon rossz hírek jönnek. A buza silány, nem bokrosodott, a szárazság megakasztja fejlődésében, a rozsdá pedig a kalászképződést is megrontja. A tavasziak a földet alighogy beárnyékolták és szárat alig bírnak hajtani. A tengeri silány, de sokhelyt még el sem vethették. A takarmánytermés a szárazság folytán szintén esekély, úgy hogy a gazda sem gabonából, sem állattartásból hasznot nem várhat. Elég ok arra, hogy gondterhelt fővel szemléljük az ideai terméshez fűzött reményeink szétfoszlását, hogy előkészüljünk egy inséges esztendő okozta válságra.

Ma még az eget kérjük, adjon erőt, de e körülményünk hiába való. Az eső napról-napra kimarad és amint kéri, napról-napra kevesebbet használhat a fejlődésében visszamaradt, korán vénült növényi tenyészetnek. És ez így van nemcsak hazánk egyes vidékein, de az egész országban, legfőképpen pedig az amugy is száraz éghajlatu nagy magyar Alföldön.

A földművelési miniszter június 1-ről kiadott termésjelentésében az ideai termést a tavalyinak 3/4 részére becsüli. Kívánjuk, hogy így legyen, mert mi rosszabbat várunk. Am ha így van is, az elmaradó egy negyed ép a termésnek ama része, amit szükségletén fölül eladhatott. Amiből az idén még pénzelt, édes-kevés marad és jól jár az a gazda, aki feleannyi gabonát eladhat, mint tavaly eladott.

Hogy talán az idén nagyobb lesz a gabona ára, az édes-kevés vigasztalás. Ambátor hogy még ez is csak talán-talán következhetik be. Mert Amerikában jó termés ígérkezik és ha onnét olesó búzával árasztják el az európai piacokat, ami rossz termésünk keveset javít a gabonaárakon.

A gabona árban tehát ne sokat bizzunk. Adó-olengedésre, államszegélyre se számítsunk, mert az állam maga is inséges. Ami a gazda baján segíthet, az csak a gazda saját életrevalósága. Az az életrevalóság, amely a semmiből is pénzt csinál. Vagyis nem éppen hogy a semmiből, de a meglévő viszonyok kellő kihasználásából.

Eladó gabonánk kevés lesz, tehát ezt a keveset kell elsősorban jól értékesítenünk. Hogy ezt elérhessük, nem szabad ölbe tett kézzel várakoznunk, hogy mit ad érte kereskedő (aki különben maga is megsínyli ez inséges időket), hanem gabonaértékesítő szövetkezetekbe társulva, előleget szerezni beraktározott termésünkre és így várni be az értékesítési viszonyok legkedvezőbb alakulását.

Jól értékesíteni meglévő terményeinket, ez az első dolog. Jutányos árban fődözni pénz- és termény-szükségleteinket, a második. Ez utóbbira valók a hitel és fogyasztási szövetkezetek, amelyek megóvják a gazdát, a hitel és a kereskedelmi uzsorától. E szövetkezetek az egész országban el vannak terjedve, csak éppen használni kell azokat.

A harmadik és legfőbb segítség azonban a gazdasági termelés fokozása. Az Isten nem adott gabonatermést, erről már nem tehetünk. De vannak jó állat- és baromfiértékesítési viszonyok. Marhának, sertésnek talán még sohasem volt a mostanihoz hasonló jó ára. A gazda tehát egyidőre az állattenyésztés és pedig legfőképpen a sertés- és baromfi-

tenyésztés fölkarolásával segíthet a bajon, mert ezek szaporításával rögtönös eredményt érhet el. Egy-egy tarlóra vásárolt hasas koca karácsonyra 5-6 süldőt nevelhet és ebből is szépen lehet pénzelni. A rossz tejelő tehén, mustra-ökör föl hizlalása is szép keresetet adhat.

Persze mindehhez kevés a takarmány, mert az idén kevés széna termett, a kukorica még kétséges és a répa-, burgonya- és rozs nem fejlődött. Ép ezért ki kell használnunk a tavaszi gabona és tengeri alá szánt összes tarlót és azt aratás után hamarosan leszántva, mohar, köles, tarlórépa, repce stb. takarmánynövények termesztésével kihasználnunk. Mindezek letakarítása után a földet őszkor még idejében leszánthatjuk, a vetőmag kevésbe kerül és a nyári szántás még akkor sem veszett kárba, ha különben a tarlóvetés nem sikerült. De ha egyik-másik sikerül, nagyot lendít a gazdán.

És itt még egy dologra kell föl hívnom alföldi gazdatársaim figyelmét. Ez az őszi szántás elhanyagolása. A nagy magyar Alföldön az idén sok helyt el sem vethették a kukoricát, oly hasábos volt a tavaszi szántás. Bezzeg akinek őszi szántása volt, könnyen dolgozott és kukoricája is bizonyára szebb, mint azé, aki a tavaszi rögs szántásba kaparta be. A jó mély őszi szántás fele termés. Tapasztalhatta ezt már minden jóra való gazda. De ha így van, ahol a tagosítás ezt lehetővé teszi, mért nem szántja fel a kisgazda őszkor esekélyke kukoricaföldjét. Lustaság-e ez, avagy tétlenség?!

Ismételjük végül, hogy a mostani inség okozta bajokat a gazda csak a maga emberségéből küzdheti le. Rövidesen megjelöltük a módokat, hogy mit tegyen.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYEMETES ACZÉLEKÉK.

**Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.**

Eltörhetetlen tégely**aczél**-ekefej.
Pánczél**aczél**-kormánylemezek.
Magasított **aczél**-ekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott **nyeregkerettel** bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén **legelső** rangú
magyar gyártmány **fe-**
lülmulja még a legneve-
zetesebb **idegen** gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket **terjedelmesen** ismerteti és egy-
általán a **talaj alapos megmunkálására** terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és **díjmentesen** küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyczim: **„AGRARIA“ Budapest.**

Pénzes aratók kielégítése jégverés esetén.

A »Köztelekben« fölmerült a kérdés, hogyan elégítse ki a gazda szerződött aratóit, akinek vetését a jég teljesen elpusztította. Erre egy illetékes szakértő a következő véleményt adta: »Az 1898. évi II. t.-cz. semmiféle rendelkezést nem tartalmaz arra az esetre, ha a termést leratás előtt teljesen tönkre teszi a jégverés. Ilyen esetben tehát első sorban a szerződő feleknek megállapodása a döntő, ha pedig a szerződő felek a szerződésben ilyen esetre nézve egyáltalán nem állapodtak meg, a kérdés elbírálásánál, mivel se az 1898. II. törvényben, se a szerződésben nincs különleges intézkedés, az eset körülményeinek mérlegelésével a magánjogi szabályok alkalmazandók. Ezek szerint pedig, ha a teljesítés lehetlenségét erőhatalom (vis major) okozza, a munkás csak az eset bekövetkeztéig netalán teljesített munkájának arányos részét s azon kiadásainak megtérítését követelheti, melyeket az elvállalt munka teljesítésére való felkészülésére fordított. Az adott esetben tehát nézetünk szerint munkabér címén semmi sem jár, mert hiszen munkát nem végeztek, kártérítés se jár, mert hiszen nem a gazda az oka annak, hogy lehetlenné lett az aratási munka; az előlegre nincsen igényük, mert hiszen az a munkabér része. Viszont azonban azt joguk van követelni, ami kiadást a munka elvégzésére készülő, szükségszerűen megtettek. Ennek felszámítása s megállapítása, ha a felek meg nem egyeznek, a hatóság dolga. Ha ezzel a felszámítható kiadásokkal az adott előleg arányban áll, s nem lényegesen több annál, legokosabb az adott előleget ott hagyni a munkásoknál.«

Közöltük ez esetet, mert bizonyára évenként sok gazda kerül hasonló helyzetbe. Szolgáljon okulásul gazdának és munkásnak egyaránt.

Bérlő és arató.

— Hát Mórié ur, csakugyan nem adja meg a béremelést?

— Minek emelni? Tavaly is ennyiért arattak és megéltek, jól éltek, akár az ökrök.

— Csakhogy mi nem tudjuk kétszer megrágni az ételt, mint az ökrök, aztán drágaság van az idén.

MULATTATÓ

Öreg kaszás.

Öreg kaszás, vén apóka,
Menjen nyugalomba,
Hiszen nem való már kendnek,
Ez a terhes munka.

Háta görbe s lábain meg
Alig tud megállni, —
Hogy gondol kend ilyen testtel
Még rendeket vágni?

— „Nem én fiam!“ — szól az öreg —
Fejét fölemelve,
Csodálkozó szavaimra,
Csendesesen felelvé.

„Magszoktam én ezt már régen,
Nem is hagyom félbe:
A munkából még a halál
Sem vihet el — élve.“

Kisfalvi Ferenc.

HOGY LETT A SZÉKELYBŐL GÓBÉ?

— Regényes mese az Apaffiak idejéből. — (24)

A „Független Ujság“ részére írta: Péterfy Tamás.

— Bár ne tudnék! De mindent tudok. Milyen gyönyörűséges halálnemet választott elődjének: Baresai Akosnak!? A kíséreléssel lövette meg, mikor Görgényből Kővárra, mint rabot szállíttatá. És ott hagyta az utszélen, mint valami tatár hullát! Ez fejedelmi tett? ez fejedelmi jellemvonás?...

Baresai Andrást, a fejedelem öcsését kihallgatás nélkül fölakasztá. De hiszen ez kevés szám azokhoz az aljas öldöklésekhez, mit ellenpártosai között véghez vitt.

— S te azt mondod Józsa, hogy nem tudok?!

— Én nem tudtam Rózsi.

— Akkor légy jó és ne tégy szemrehányást nekem, hanem hallgass a teendőinkre, mert rövid a határidőnk. Nemsokára itthagysz a török tábornok. Máshová viszlek, hol megmutadhatod kilétedet, érvényesítheted tehetségedet! Aztán a kopertába is írni fogunk már valamit!...

— Melyik kopertába?

— Amit Simikének ígértél.

— Azt is tudod?...

— Tudom s éppen azért bele írjuk, hogy a bukás szélén áll. Mielőtt eltűnne a látóhatárról: tudósítsa kedvesét határozottan, vagy látogassa meg, mert kétévi viszony kötelességet is parancsol!...

— Nos? ő meglátogatja Lidikét szívesen! örömmel repül oda!

— Meglátogatná, ha én nem volnék Pityóka Rózsi a szőlősi boszorkány! s ő nem lenne Simike, a Kemény János fejedelem fia!

— Csak nem akarod újra eltüntetni Lidikét?

— Rá sem gondoltam! Lidike ott marad Erdővidéken. Hanem a Simike utazása elé vagy ötezer tatár fog kijönni. Már elvégeztem a basánál.

— S földulatod a szegény emberek házait, kiraboltatod utolsó falásukat messze helyen?!...

— Anélkül is megtenné a basa, mert nagyon haragszik. Jobb előbb átadni rajta. Hanem a levélben jól magyarázd meg kötelességtől a leventének. Fenyegesd!

— S Lidike?

— Légy nyugodt! a nagy bukás után legkisebb gondolatja is több lesz annál, hogy Simonra gondoljon, akit gyerekes kíváncsiságból szeretett. Irtál-e közelebből neki.

— Az utolsó hónap alatt kétszer.

— S válasz jött?

— Kaptam. De nem szerelemről beszélünk benne, hanem küzdelmeinket, sorsunkat írjuk le egymásnak barátságából.

— Az többet ér, mintha enyegnétek egymással. Bizhatol a legszebb jövőben.

— Te Rózsi! kérdenék valamit.

— Bátran. Csak ketten vagyunk.

— Mi lett a tatárkincsekkel?

— Ott vannak, ahol hagytad.

Mint elátkozott helyet — a babonás nép behantolta a kunyhó üszkeit. Tégedet elcsipettelek Segesvárnál, mielőtt atyád előtt fölfedezted volna s volt annyi eszed, hogy a titkot nem biztad levélre. Személyesen pedig nem találkozhattál a nemzeti urammal. Így aztán a mai napig sem tudja kettőnkön kívül senki. De nehogy elárulj most se! Nagy szükség lesz reá maholnap a fejedelem-választáshoz. Ezzel fogom megölni a Kemény család tekintélyét. Ali basának ígértom, ha az általam ajánlott fejedelmet megteszi.

— Ki az?

— Még Ali basa sem tudja! Hanem nemzeti Rika Józsiás uram ő kigyelme majd megviszi a választásra a személy nevét. A basa dönt, s ezért kapja a két mázsa ezüstöt Józsiás uramtól.

— Helyesen cselekszel-e Rózsi?

— Az ilyen dolgokban senki sem tudja, hogy mi a helyes és mi a nem helyes! Én az országnak javára fordítatom, mert jó fejedelmet tétetek vele.

— Te mozgatod a földet!... hát engemet hova fogsz áttenni?

— Tudom is én!... A viszonyok olyan gyorsan változnak mindenfelé, hogy képtelen vagyok mindent figyelemmel kísérni. Nemsokára bekövetkezik az a három év, de előbb a döntés meg fog történni és te boldog leszel Rika Józsa!

— Hát te Rózsi?

— A legboldogtalanabb!... Boldogtalad lény, aki kezet emel arra, kit egykor imádott, szeretett!

A gyűlölet és szerelem édes testvérek, s aki nagyon szeret: végtelenül gyűlöl... de a gyűlölet bosszúja, ha megtörtént — nekem fáj leginkább! Ezt is tedd bele a levente kópertájába!

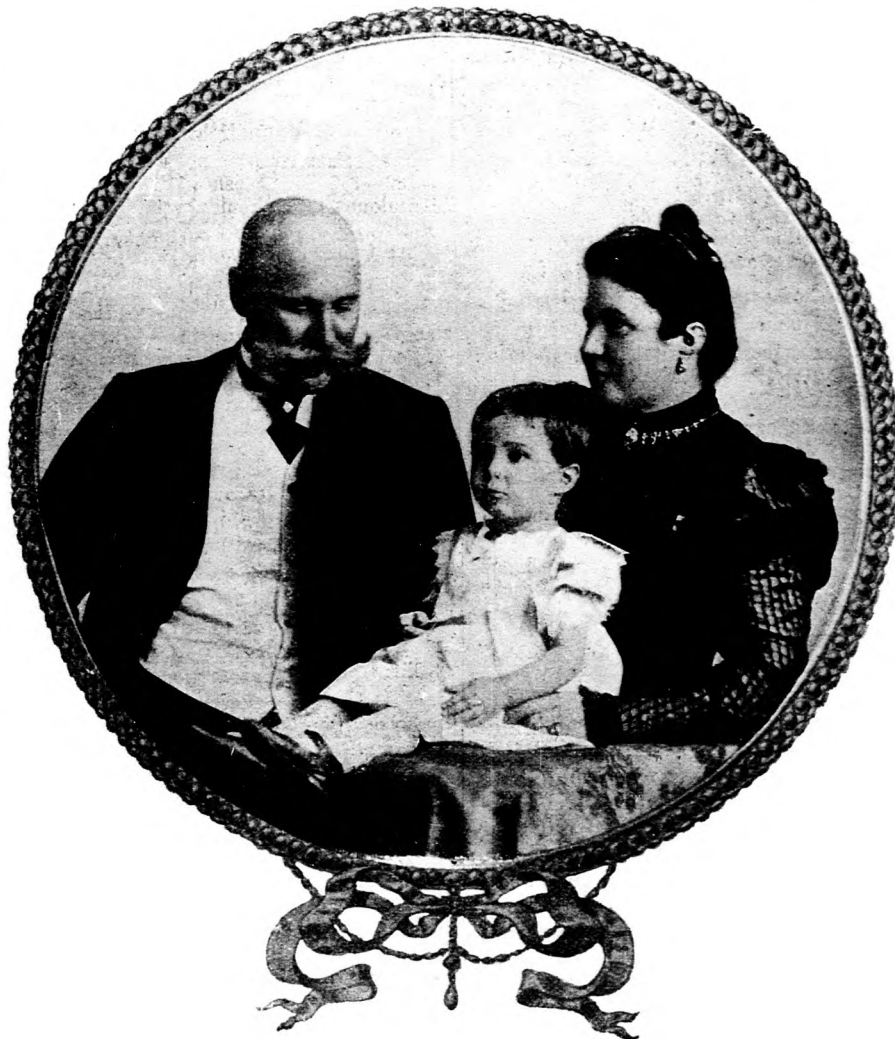
Egy török katonára közeledett a beszélgetők felé s hirül adta Rózsinak a nagyur parancsát, mely szerint maga elé hivatja

III. FEJEZET.

Elzavarom.

A szállósi boszorkány minden héten újra meg újra megjelent a török táborban és beszélt a basával. Most erről a dologról vitt hirt, majd tudósította a nagyurat az ellenség szándékáról.

(Folyt. köv.)

Bánffy Dezső báró és családja.

Képeinkhez

Ahol a magyar fiuk szenvedtek. (Uj-Bilek.) (Trebinje.) Az édes szülője fölnevelte a magyar fiút a alföldi rónaságon, Tisza-Duna partjain. Ette az acélos magyar buza-kenyeret. Aztán amikor megnőtt, hát elviszik katonának idegen országba, kopár hegyek közé, ahol még csak magyar szót sem hall. Ott szenvedtek három hosszú esztendeig, de még azután is ott tartották őket s ezért felháborodott a magyar fiuk vére. Nem engedelmességek a tiszt uraknak három éven túl. Meg is szenvedtek érte. Börtönre vetették őket. Hanem aztán mégis beláták az igazságtalanságot és megboosították a derék magyar fiuknak. Bemutatjuk a két helyet képen is, ahol a magyar fiuk szenvedtek. Bilek és Trebinje kopár sziklás vidékei sokat tudnának beszélni a szegény magyar fiuk szenvedéseiről.

Rákóczi bucsuja a hazától. A szabadsághősök kis bujdosó csoportja megállt még egy pillanatra az édes haza határánál. Visszatekintettek még Magyarországra, ahol elveszett a magyar nemzet szabadsága. A kemény

csatában edzett harefiak könnyes szemekkel hallgatták a nagy fejedelem bucsuzó szavait. A sötét rengeteg öreg fái nézték a bujdosók csoportját, elvonulását, a fiatalabb fák pedig téli álmukból felsóhajtottak, aztán utána néztek a diós fejedelem kíséretének. Ha beszélni tudnának azok a kétszázszentendős törzsek ott a Kárpátok ormain, hát igen szépet beszélne a Rákóczi bucsujáról.

Bánffy Dezső báró és családja. Mult héten volt a képviselőválasztás Szegeden az I. kerületben. Ez a kerület régi idők óta szabadelvű képviselőket küldött az ország-házba. Ime most egyszerre megváltozott. Az új párt ellenzéki vezérének, Bánffy bárót választották meg. Ez igen érdekes fordulat, mert az új pártból Bánffy báró az első megválasztott ember. Ebből az alkalomból bemutatjuk az új képviselőt és kedves családját.

Szótalány.

Piacról élek én és a nyelvem pergő,
Végső tagom nélkül a Bakony sem erdő.
Ha első s harmadik betűm feleséred:
Tengeri állatnak a nevét szemléled.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1904. június hó 26.

A Független Ujság 22. számában közölt talány megfejtése:

»Szövetkezés«.

Helyesen fejtették meg: Kalmár Emma, Beke Piroška, Joó Mariska, Gelb Hermin, Kövály Jánosné, Renner Antalné, Erdős Mihály, Fekete Antal, Ferenczy Lajos, Schwarz Zsigmond, Szentpétery Gáspár, Maza József, Baka Szabó Sándor, T a b i A n d r á s, Lakatos István, Sáska Imre, Bardoc Mihály, Fekete Ignác, Seres András, Csere Dénes, Valkó József.

A sorshuzárnál T a b i András neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Székely Mesék” című könyvét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Dömsödi Antalné. A házinyultenyésztés kérdésével kimerítően foglalkozik Andrásovich Géza „Házinyultenyésztés és értékesítés” című új könyve, amely megrendelhető a „Pátria” r.-t. könyvkereskedésénél, Budapest, IX., Köztelek. Ára bérmentes megküldéssel 2 kor. 20 fillér. — **Takó Albert.** Megilleti a méltóságos cím. — **Hizláló.** A gabonamagvak között általában a zabot tartják a legtermészeteszerűbbnek s így természetesen bátran etethetjük azt mindentféle sertéssel, nevezetesen malaccal is, ami csak azért történik ritkán, mert a zabnak rendszeren affekcionális, vagyis táptartalmát fölülmuló az ára. Ugyanis a középminőségű zab táptartalma körülbelül úgy viszonylik a középminőségű árpa táptartalmához, mint a 113 a 100-hoz, minélfogva legalább 90 deka zabot kell a malacnak 80 deka árpa helyett adni. — **Seres Pál.** Forduljon a szolgabíróhoz. Remélheti a legjobb elintéztést. — **Állattenyésztő.** Tekintettel arra, hogy a bika nem hágasának sok és különböző természetű oka lehet, ennélfogva a pusztá tény ismerhetéséből a nem hágas oka nem állapítható meg és ebből kifolyólag nem lehet ajánlatot tenni arra sem, hogy a bika gyógykezelése, vagy husra való értékesítése mutatkoznék-e célszerűbbnek. Ajánlatos a bikát állatorvosnak megmutatni, ki a nem hágas okának megállapítása után a teendők tekintetében bizonyára véleményyt fog adhatni. — **Dobos Mihály.** Várja be a tárgyalást nyugodtan. Ha igaza van, nincs mitől félni. A tanuknak esküdni kell. — **Gazdatiszt.** Erre az esetre nézve irányadó az 1900. évi XXVII. t.-c. 23. §-a, amely így szól: „Ha a szerződés ellenkező megállapodást nem tartalmaz, a szolgálati szerződés bármely okból való megszűnése esetében a gazdatiszt elköltözéséhez szükséges igaerőt — a legközelebbi vasut-(hajó-)állomásig vagy azzal egyenlő távolságig, de legfeljebb ötven kilométerig — a birtokos köteles szolgáltatni”. — **Sorsjegyekről.** S. B. Bodon. A nyereményből 20 százalék a levonás, az helyes. A többi nem nyert. — **Cs. J. Halas.** Kihúzták a törlesztési huzáson. Küldje be Kövári A. bankházának Budapest (Ferenciek-tere) — **Viasz Gy., Cs. Károly, Demsu N. és Pálosi G.** Sors-

jegyeik nem húztak ki. — **Buday Géza.** I. Teljesen egyenjogú. II. Az egyházi áldással, vagy anélkül, az teljesen mindegy. Okok: a házasságtörés, hűtlen elhagyás, erkölestelen élet stb. III. Két tanu aláírása elég a törvény értelmében.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyelő:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó szövetkezete jelentése
1904. június 11.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 120—128 K., vidéki borjúhús 132—136 K., sertéshus 104—112 K., szalonna füstölt 144—160 K., szalonna, olvasztani való 120—136 K., hajt 144—152 K., sertézsír 126—113 K. **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1.60—2.— K., hazai sonka 1.60—2.— K.

Baromfi-félék: élő tyúk 2.40—3.30 K., rántani való csirke 1.30—1.80 K., sütni való csirke 1.80—2.70 K., kacsa, hizott 3.60—5.— K., lud, hizott 12.—14.— K., pulyka, hizott 12.—14.— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.28—1.32 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 130—140 K. kg.-kén.

Tojás: bacskai 54—55 K., erdélyi apróbb áru 52—55 K. lánankint. (1440 drb.) Apadt —.— K., meszes: —.— K.

Budapesti piaci árak.

Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 8.45—9.65 K. *Bors* 6.50 K-tól 6.60 K-ig. *Árpa* 5.80 K-tól 6.— K-ig, jobb minőségű 6.10 K-tól 6.30 K-ig. *Zab* 5.92—6.65 K. *Tengeri* 5.42 K. **Lezáró ára** 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	30.40	29.40	28.40	27.40	26.40	25.60	24.80	21.20	13.40

Takarmányvásár. Réti széna 580—680 fillér, muhar 680—720 fillér, zsupszalma 270—280 fillér, alomszalma 250—270 fillér.

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitűnő műtrágyát úgy összefoszforsav, mint citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelkiismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos, Budapest, II., Teréz-körút 3.

a Thomas-salakgyára, Berlin W. vezérképviselője a magyar korona országának területén.

Övakodjunk a ham sítá-
soktól és csakis csillag-
védjeggyel ellátott Stern-
szakokat vegyünk át.

Minden zsák ólom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

A ZALATNAI kénkovandó-
ipar r.-t. Brassói kénsav-
és műtrágya-
gyára ajánlja legjobb minőségű
mindennemű

Műtrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyel-
mébe. Ajánlatokkal készséggel szol-
gál a Központi Iroda, Budapest,
IV., Mária Valéria-utca 7.

Sürgőnyczim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: _____

Szállítási osztály: baromfi-, tej-, vad-, vaj-, gyümölcs- és fűszerek küldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindenemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kivitteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmiszer-cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.

Sortésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közlelbbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utóza 10. szám, II. em.

Alaku t 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.270.000.— kor.
Tartalékok	255.200.03 kor.
Összesen	1.925.200.03 kor.

1901. évi fölösleg ..... 90.349.— kor.
 1902. évi fölösleg ..... 59.782.26 kor.
 1903. évi fölösleg ..... 109.331.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle mezőzatosok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szábaálmazott mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára K 2.80.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban s a legnagyobb katonai és polgári istállóban is lovak izmai erősítésére, fárasztó menetek előtt és után ficzomodásoknál és az izmok merevedésénél stb. a lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

Főraktár: _____

— Valódi csak ezen védjeggyel ellátott. —

Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztr.-magy., kir. román és bolgár hercegi udvari szállító

kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: _____

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt **CLICHÉKET**

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto-) typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografaiilag legszabebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltnék.

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos

— Budapest —

József-körut 22—24.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

A "Lóhere" védjeggyű

Thomas-Salak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény, kerti vetemény alá, valamint rét és legelő, főleg kcmlo és szőlőkre.

Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyázási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.

Csak a "LÓHERE" védjeggyű thomassalak származik a csehországi Thomasművekből.

A "Lóhere" védjegy kezességét nyújt az áru föltűlen tisztasága, idegen anyagoktól való mentessége és legnagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.

Árajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal készséggel szolgál a

Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.

Vezérképviselője Magyarországon:

László Marcell BUDAPEST, VI., Teréz-körut 22. sz.

Czukorrépa-, kukorica- és burgonyamivelésre szolgáló **kézi- és fogatos kapáló és töltögető eszközök,**

amerikai **ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK** elismert gondos kivitelben kaphatók:

ALAKULT 1856

KÜHNE E. MOSONBAN

hazánk legrégibb mezőgazdasági gépgyárában

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körut 57a.**

Szántógyű fűkaszálógépek, kézi- és járgány-cséplőgépek, gabonatisztító- és osztályozó-rosták, konkolyválasztógépek, bevált hirnemes

"MOSONI DRILL" tolókerekű sorvetőgépek stb.

— 1903. évi forgalom 26,000 zsák. —

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek első sorozata **f. évi július hó 6., 7.**
és 8-án tartatik meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S. Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. 27

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint **500** első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül **45000** darab.

Állandó borvásár Budapesten.

Elfogad értékesítésre bármely faju magyar borokat; felvilágosítást nyújt vevőknek és bortermelőknek.

A MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE
állandó borvására a Leszámitolóbank közrak-
 táraink I. számú raktárában **megnyílt.**

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete igazgatósága.
 Budapest, IX. ker., Csarnok-tér 5. szám.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta
 káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli
 tartalommal.

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
 továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.